

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	
Aangevraagde activiteiten :	WNB Ontheffing soortenbescherming Middelerstraat 11 Olst
Datum ontvangst aanvraag :	30.09.2021
Locatie :	Middelerstraat 11 Olst
Datum beschikking :	15.03.2022
Kenmerk :	D2022-01-002824
Zaaknummer :	2021-009520

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	4
A.1	Aanvraag	4
A.2	Besluit	4
A.3	Ondertekening en verzending	5
A.4	Niet mee eens?	6
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	7
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	7
B.2	Algemeen	7
B.3	Soortspecifiek	8
B.4	Overige zaken	10
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	11
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	11
C.1.1	Bevoegdheid	11
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	11
C.1.2	Procedure	11
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	11
C.1.2.2	Adviesverzoek aan gemeente	11
C.1.3	Toetsingskader soorten	11
C.1.3.1	Wettelijke regels	11
C.1.3.2	Provinciaal beleid	11
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN	13
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	13
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	13
C.2.2	Doel van het project	13
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	13
C.2.4	Onderliggende documenten	13
C.2.5	Aanvullende gegevens	14
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	14
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	14
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	14
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	14
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	15
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	15
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	15
C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten	16
C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	16
D.	SLOTCONCLUSIE	17
	BIJLAGE I; KAART TIJDELIJKE VERBLIJFPLAATSEN GEWONE DWERGVLEERMUIS	18

BIJLAGE II; PERMANENTE ALTERNATIEVE VERBLIJFPLAATSEN BOERENZWALUW EN GEWONE DWERGVLEERMUIS	19
BIJLAGE III; ERFINRICHTING MIDDELERSTRAAT 11	20

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

Het adviesbureau Pratensis B.V. heeft, namens u, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend.

Deze hebben wij op 30 september 2021² ontvangen en geregistreerd onder kenmerk 2021-009520.

De aanvraag heeft u tussentijds aangepast³ en op 19 november 2021, 20 januari 2022 en 4 maart 2022 hebben wij aanvullende informatie ontvangen⁴. Deze aanvraag is het uitgangspunt voor deze ontheffing.

De aanvraag is gedaan vanwege de sloop van voormalige bedrijfsgebouwen. In deze brief geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij besluiten u een ontheffing⁵ te verlenen van verbodsbepalingen voor soorten van de Vogelrichtlijn en van de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om de volgende verboden:

- Het verbod om nesten en rustplaatsen van boerenzwaluwen opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van vogels weg te nemen⁶;
- het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen⁷;
- het verbod om vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de egel en steenmarter opzettelijk te beschadigen of te vernielen⁸.

Deze ontheffing heeft betrekking op de sloop van de voormalige bedrijfsgebouwen voor de locatie Middelerstraat 11 Olst.

Deze ontheffing treedt in werking op 15 april 2022 en is geldig tot en met 15 oktober 2022.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in B. Voorschriften bij het besluit. De stukken/delen van de aanvraag zijn:

- activiteitenplan Wnb, 30-9-2021;
- plan van aanpak gewone dwergvleermuis en omgang met egel, steenmarter, boerenzwaluw en kerkuil Middelerstraat 11, Olst. 29 september 2021;
- nader ecologisch onderzoek Middelerstraat 11 te Olst, 14 juli 2021;
- logboek plaatsen vleermuiskasten;
- asbestinventarisatie 895.21;
- aanvullende gegevens 29 november 2021;
- aanvullende gegevens 20 januari 2022; en
- aanvullende gegevens 4 maart 2022.

De motivering voor ons besluit is in C. *Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid en 3.8, eerste lid

² Kenmerk provincie D2021-09-004021

³ Kenmerk provincie D2021-01-002799

⁴ Kenmerk provincie D2021-11-004654

⁵ Op basis van art. 3.3, eerste lid, 3.8, eerste lid, 3.10 en art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

⁶ Art. 3.1, tweede lid Wnb

⁷ Art. 3.5, vierde lid Wnb

⁸ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in *B. Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Olst-Wijhe;
- Pratensis B.V., [REDACTED];

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

[REDACTED]

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 2 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2022-01-002824). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologische deskundige⁹, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁹ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologische deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

B.3 Soortspecifiek

5. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden houdt u rekening met u de kwetsbare perioden van de betreffende soorten (gewone dwergvleermuis, boerenwaluw, egel en steenmarter). Activiteiten kunnen niet uitgevoerd worden tijdens:

- **Gewone dwergvleermuis:** voortplantingsperiode, indicatief van 15 mei tot en met 15 augustus. Overwinteringsperiode indicatief van 1 november tot en met 31 maart.
- **Boerenwaluw:** voortplantingsperiode indicatief van mei tot en met september.
- **Egel:** voortplantingsperiode van 15 april tot en met 1 september en buiten de overwinteringsperiode die loopt van 1 november tot en met 15 maart.
- **Steenmarter:** voortplantingsperiode 1 maart tot en met 30 september

Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. Wanneer de kwetsbare periodes exact beginnen en eindigen wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de betreffende soort(en).

Gewone dwergvleermuis

6. Voorafgaand aan de werkzaamheden moet u tijdelijke vleermuiskasten ophangen. Het ophangen van deze kasten moet op de volgende wijze gebeuren:
- Op 12 februari 2021 zijn vier kasten opgehangen (type Vivara Pro VK WS 02) aan de bestaande woning op het terrein, zie bijlage I;
 - De kasten zijn opgehangen op minimaal 3 meter hoogte en hebben een vrije aanvliegroute;
 - De locatie is vrij van kunstlicht, vrij van verstoring en buiten het bereik van roofdieren;
 - De kasten worden zoveel mogelijk opgehangen in verschillende windrichtingen, zodat verschillende microklimaten worden aangeboden;
 - De kasten zijn opgehangen onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis;
 - De tijdelijke vleermuiskasten mogen buiten de kwetsbare perioden verwijderd of verplaatst worden nadat de permanente verblijfplaatsen zijn opgeleverd en deze minimaal zes maanden beschikbaar zijn in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis. Voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten moet een ecologisch deskundige vaststellen dat de betreffende kasten niet door vleermuizen gebruikt worden.
7. Voorafgaand aan de werkzaamheden moet u de huidige verblijfplaatsen ongeschikt maken. Het ongeschikt maken moet op de volgende wijze gebeuren:
- De verblijfplaatsen worden uiterlijk 5 dagen voor de aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt, tijdens de actieve periode van de gewone dwergvleermuis. Dit is van april tot en met half mei of vanaf 15 augustus tot en met 31 oktober.
 - Uiterlijk een week voorafgaand aan het ongeschikt maken moet u de toezichthouder melden wanneer u gaat starten met het ongeschikt maken en op welke wijze u ongeschikt maakt.
 - Het ongeschikt maken wordt gedaan door het verwijderen van alle losse geveldelen of andere betimmeringen waarachter vleermuizen zich kunnen verschuilen. De muren worden zowel onderin als bovenin opengemaakt door het maken van gaten en aanwezige kozijnen worden handmatig verwijderd.
 - Er wordt minimaal drie nachten, met voor vleermuizen geschikte vliegomstandigheden (>10 graden, windstil en droog) gewacht met de werkzaamheden;
 - Na deze vijf nachten moet een controle worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis. Indien alsnog vleermuizen worden aangetroffen, moeten extra maatregelen getroffen worden om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. Deze procedure dient herhaald te worden totdat geen exemplaren meer waargenomen worden.
 - De werkzaamheden mogen pas starten als er geen vleermuizen meer aanwezig zijn.

8. Voor de gewone dwergvleermuis moeten tenminste vier permanente voorzieningen zijn gerealiseerd tijdens de bouw van de nieuwe schuur, dit wordt gedaan door:
- het in metselen van vier inbouwstenen, type Vivara Pro Inbouwsteen Vleermuizen IB VL 05 of vergelijkbaar, in de kopgevels van de nieuwe kapschuur. Conform bijlage II;
 - De verblijfplaatsen worden gerealiseerd op minimaal 3 meter hoogte en hebben een vrije aanvliegroute;
 - De locatie is vrij van kunstlicht, vrij van verstoring en buiten het bereik van roofdieren;
 - De verblijfplaatsen worden gerealiseerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis;

Boerenwaluw

9. Voordat de boerenwaluw in Nederland terugkeert (mei), worden door de ontheffinghouder duurzame permanente voorzieningen gerealiseerd. Dit gebeurt op de volgende wijze:
- In de nieuwe werktuigenberging achter in de berging, nestplanken en kunstnesten voor de boerenwaluw aangebracht. In totaal worden 12 kunstnesten aangebracht in de openwerktuigenberging. (zie bijlage II);
 - De kunstnesten worden ca 15 cm onder een kastplank gemonteerd die op de wand is bevestigd. De nesten worden op een afstand van ca 1,5 meter uit elkaar geplaatst. Tussen de nesten bevindt zich op de muur een plank met aan de onderzijde een panlat. Dit geeft de boerenwaluw de mogelijkheid om tussen de kunstnesten zelfstandig een nest te bouwen;
 - In het ecologisch logboek wordt onderbouwd hoe uitvoering aan dit voorschrift is gegeven, inclusief foto's.
10. De sloop van de oorspronkelijke verblijfplaatsen gebeurt buiten de kwetsbare voortplantingsperiode (indicatief van mei tot en met september).

Egel

11. Om de verstoring van de egel op te vangen wordt verbeterd leefgebied gerealiseerd in de te handhaven erfsingel. Dit leefgebied wordt van betere kwaliteit voor de egel als het bestaande leefgebied dat verloren gaat door het project. Dit wordt door ontheffinghouder uitgevoerd, geheel overeenkomstig bijlage III, op de volgende wijze:
- in het najaar van 2021 is leefgebied gerealiseerd in fase 1 van de erfinrichting, inclusief minimaal één takkenril (bijlage III);
 - na afloop van de sloop- en bouwwerkzaamheden wordt leefgebied gerealiseerd in fase 2 van de erfinrichting, inclusief minimaal één takkenril (bijlage III);
 - de takkenrillen dienen minimaal 1 bij 2 bij 10 meter (HxBxL) groot te zijn.
12. Voor de kwetsbare overwinteringsperiode in 2021 is het oorspronkelijke leefgebied ongeschikt gemaakt. Vegetatie is verwijderd en het projectgebied wordt kaal gehouden zodat geen nieuwe verblijfplaatsen kunnen ontstaan.

Steenmarter

13. De ontheffinghouder realiseert alternatieve verblijfplaatsen voor de steenmarter. Dit wordt gedaan op de volgende wijze:
- in de winter van 2021/2022 één permanent marterverblijf aan te leggen in de te behouden erfsingel (bijlage III);
 - Na afloop van de werkzaamheden en voor de start van het nieuwe voorplantingsseizoen een tweede materverblijf aan te leggen in fase 2 van de erfinrichting. (bijlage III);
 - Deze verblijven worden gerealiseerd door het aanleggen van takkenrillen. De takkenrillen dienen minimaal 1 bij 2 bij 10 meter (HxBxL) groot te zijn. De takkenrillen dienen te bestaan uit een bodem van dun materiaal van takjes, riet of gras en een onderlaag van dikke stammen. De takkenrillen moeten minimaal elke drie jaar worden aangevuld;
 - De exacte locatie wordt gekozen door een ecologisch deskundige binnen de te behouden erfsingel;

- De datum, locatie en wijze van realisatie van dit marterverblijf wordt vastgelegd in het logboek. Inclusief foto's.
14. Het beschadigen van de verblijfplaats van de steenmarter vindt plaats buiten de voortplantingsperiode van de steenmarter. Sloop in de periode vanaf maart tot en met augustus is toegestaan, mits uit een controle van de verblijfplaats door een ecologisch deskundige blijkt dat deze niet in gebruik is als voortplantingsplaats. Deze controle moet binnen 3 dagen voor de sloop worden uitgevoerd. Als bij de controle wordt geconstateerd dat de verblijfplaats in gebruik is als voortplantingsplaats, moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot 1 oktober. Afwijkingen worden bijgehouden in het logboek. De sloop van het gebouw met de verblijfplaats wordt gefaseerd en in één richting uitgevoerd om eventueel aanwezige steenmarters de kans te geven om te ontkomen.

B.4 Overige zaken

15. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis, boerenwaluw, egel en steenmarter.
16. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is altijd op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden, plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹⁰. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen hebben voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Olst-Wijhe gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹¹ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹² zijn voor de toetsing relevant.

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

¹⁰ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹² Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹³ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁴ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

C.1.3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹⁵ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten en ecologisch functioneel leefgebied van de boerenzwaluw zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

¹³ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁴ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

¹⁵ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Op de locatie Middelerstraat 11 worden alle voormalige bedrijfsgebouwen gesloopt, een nieuwe schuur in passende stijl gebouwd en het erf landschappelijk ingepast. De nieuwe schuur wordt in oktober/november 2021 gebouwd. Na het slopen van de voormalige bedrijfsgebouwen wordt het erf kleiner gemaakt en landschappelijk ingepast, conform een door de gemeente goedgekeurd erfinrichting- en beplantingsplan.

Figuur 1; Erfinrichting- en beplantingsplan Middelerstraat 11

C.2.2 Doel van het project

Het slopen van voormalige bedrijfsgebouwen is onderdeel van een Rood voor Rood-plan voor de locatie Middelerstraat 11 te Olst. Hiermee worden asbestdaken verwijderd om gezondheidsproblemen te voorkomen.

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor boerenzwaluw van het verbod om nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen¹⁶, om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen¹⁷ en om vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de egel en steenmarter opzettelijk te beschadigen of te vernielen¹⁸.

Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 15 april 2022 tot en met 15 oktober 2022.

C.2.4 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- activiteitenplan Wnb, 30-9-2021;
- plan van aanpak gewone dwergvleermuis en omgang met egel, steenmarter, boerenzwaluw en kerkuil Middelerstraat 11, Olst. 29 september 2021
- nader ecologisch onderzoek Middelerstraat 11 te Olst, 14 juli 2021;
- logboek plaatsen vleermuiskasten;
- Asbestinventarisatie 895.21;

¹⁶ Art. 3.1, tweede lid Wnb

¹⁷ Art. 3.5, vierde lid Wnb

¹⁸ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

- aanvullende gegevens 29 november 2021;
- aanvullende gegevens 20 januari 2022; en
- aanvullende gegevens 4 maart 2022.

C.2.5 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 30 september 2021 ontvangen.

Er zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 29 november 2021¹⁹, 20 januari 2022²⁰ en 4 maart 2022²¹ ontvangen.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het activiteitenplan²² wordt beschreven hoe dit is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- op 15 juni 2020 heeft Buro Ontwerp & Omgeving een QuickScan natuurtoets uitgevoerd. Deze bestond uit bureauonderzoek en veldbezoek.
- Er werden potentiële invliegopeningen voor vleermuizen aangetroffen. Vleermuizen moeten nader onderzocht worden.
- Er zijn vier nesten aangetroffen van de boerenwaluw.
- Verder zijn er sporen van steenmarters aangetroffen in de te slopen gebouwen.
- In 2020 heeft Buro Ontwerp & Omgeving aanvullend onderzoek uitgevoerd naar paarverblijven van vleermuizen. Dit onderzoek is conform het vleermuisprotocol 2017 uitgevoerd.
- In 2021 heeft Buro Ontwerp & Omgeving aanvullend onderzoek uitgevoerd naar zomer- en kraamverblijven van vleermuizen. Dit onderzoek is conform het vleermuisprotocol 2021 uitgevoerd.
- Tijdens dit onderzoek is één paarverblijf en één zomerverblijf van de gewone dwergvleermuis vastgesteld rond de werktuigenberging.
- Tijdens het aanvullend onderzoek zijn ook egels aangetroffen.

De onderzoeken zijn op de juiste manier, conform de kennisdocumenten en het vleermuisprotocol, uitgevoerd.

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan potentiële rust- en verblijfplaatsen van de egel en steenmarter, vier nesten van de boerenwaluw, één paar- en één zomerverblijf van de gewone dwergvleermuis verloren. De sloop en bouw van de schuren zullen zorgen voor verstoring en beschadiging van de verblijfplaatsen.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag²³, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de egel, steenmarter, boerenwaluw en gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk geminimaliseerd. In *B. Voorschriften bij het besluit* zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Werkzaamheden vinden plaats buiten de kwetsbare broedperiode van de boerenwaluw en voor aanvang van het nieuwe broedseizoen zijn vervangende nestlocaties in ruime mate gerealiseerd.

¹⁹ Kenmerk provincie D2021-11-004654

²⁰ Kenmerk provincie D2022-01- 002799

²¹ Kenmerk provincie D2022-01- 000943

²² Hoofdstuk 2

²³ Plan van aanpak gewone dwergvleermuis en Omgang met egel, steenmarter, boerenwaluw en kerkuil Middelerstraat 11, Olst

- Voor vleermuizen zijn tijdelijke kasten geplaatst. Verblijfplaatsen van de vleermuizen worden voor de werkzaamheden en buiten de kwetsbare perioden ongeschikt gemaakt. Na het afronden van de werkzaamheden zijn voldoende permanente verblijfplaatsen gerealiseerd.
- Voor de egel en steenmarter wordt in beginsel gewerkt buiten de kwetsbare perioden. Een uitzondering wordt gemaakt voor de steenmarter als door een deskundige op het gebied van de steenmarter wordt bevestigd dat er geen steenmarter aanwezig is. Voor de steenmarter en egel wordt leefgebied verbeterd en worden takkenrillen aangelegd.

De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is beoordeeld als 'onbekend'. Dat de staat van instandhouding als onbekend wordt beoordeeld heeft te maken met de grote hoeveelheid aan verduurzamings- en onderhoudsprojecten die tegenwoordig uitgevoerd worden. De landelijke staat van instandhouding van de boerenwalrus is beoordeeld als 'gunstig'

Wij oordelen dat een afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding niet aan de orde is. Er worden voldoende maatregelen genomen om te voorkomen dat exemplaren van de egel, steenmarter, gewone dwergvleermuis, boerenwalrus geschaad of gedood worden tijdens de werkzaamheden. Daarnaast worden in de nieuwe situatie voldoende verbeterd leefgebied en geschikte alternatieve nest- en verblijfplaatsen aangeboden.

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen sloop- en bouwwerkzaamheden leiden tot het opzettelijk verstoren en beschadigen van nest- en verblijfplaatsen van boerenwalrusen, gewone dwergvleermuizen, egels en de steenmarter. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.5 lid 4, artikel 3.1 lid 2 en artikel 3.10 lid 1 van de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

De werkzaamheden zijn locatie gebonden en kunnen niet op een andere plek worden uitgevoerd. Het asbest bevindt zich in, op en rond deze gebouwen en moet op deze locatie worden verwijderd. Verder worden alle mogelijke maatregelen genomen om overlast op de beschermde soorten tot een minimum te beperken. Een alternatieve werkwijze of planning is dus niet aan de orde.

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project.

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig;

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

In de oude gebouwen is asbest aangetroffen, dit kan leiden tot gezondheidsproblemen. Het is wenselijk om de asbestdaken zo snel mogelijk te saneren. Voor het verwijderen van de asbestdaken is een asbestinventarisatierapport opgesteld.

De te slopen schuren maken onderdeel uit van een Rood-voor-Rood plan. Op de locatie Middelerstraat 11 wordt in oktober/november 2022 een schuur gebouwd, de oude schuren gesloopt en het erf kleiner gemaakt en landschappelijk ingepast. Voor de locatie is het bestemmingsplan gewijzigd.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²⁴ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²⁵. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

²⁴ Art. 1.10, derde lid Wnb

²⁵ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D. SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten, rustplaatsen en eieren van boerenzwaluwen opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen, om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen en het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van de egel en steenmarter kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijk belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

Bijlage I; Kaart tijdelijke verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis

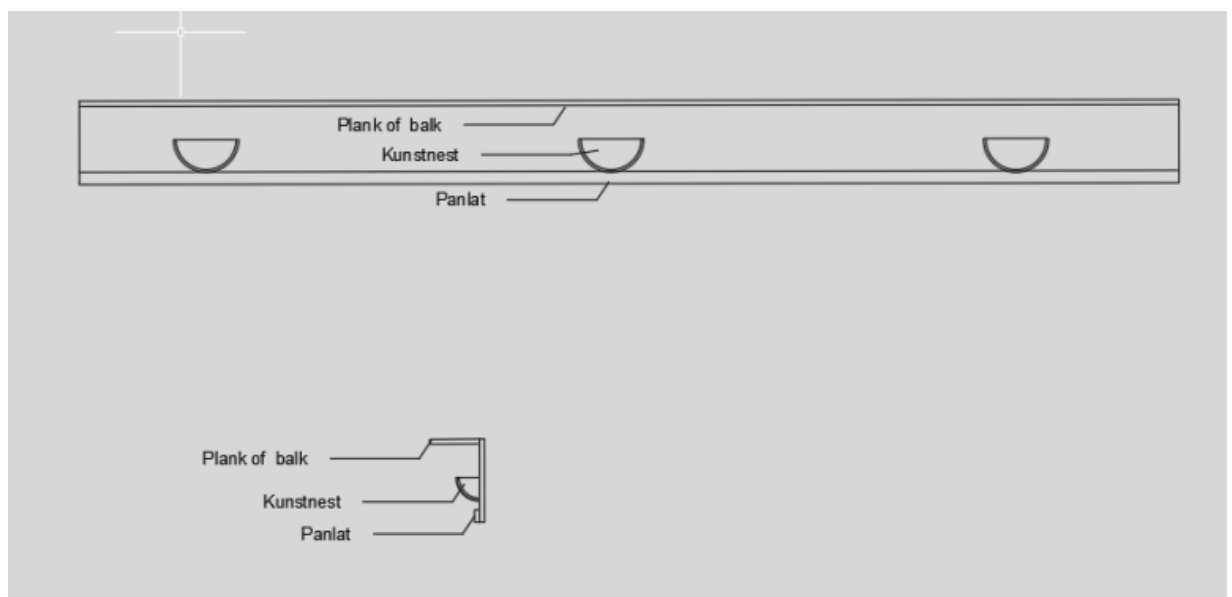

Figuur 1; locaties tijdelijke verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis.

Bijlage II; permanente alternatieve verblijfplaatsen boerenzwaluw en gewone dwergvleermuis

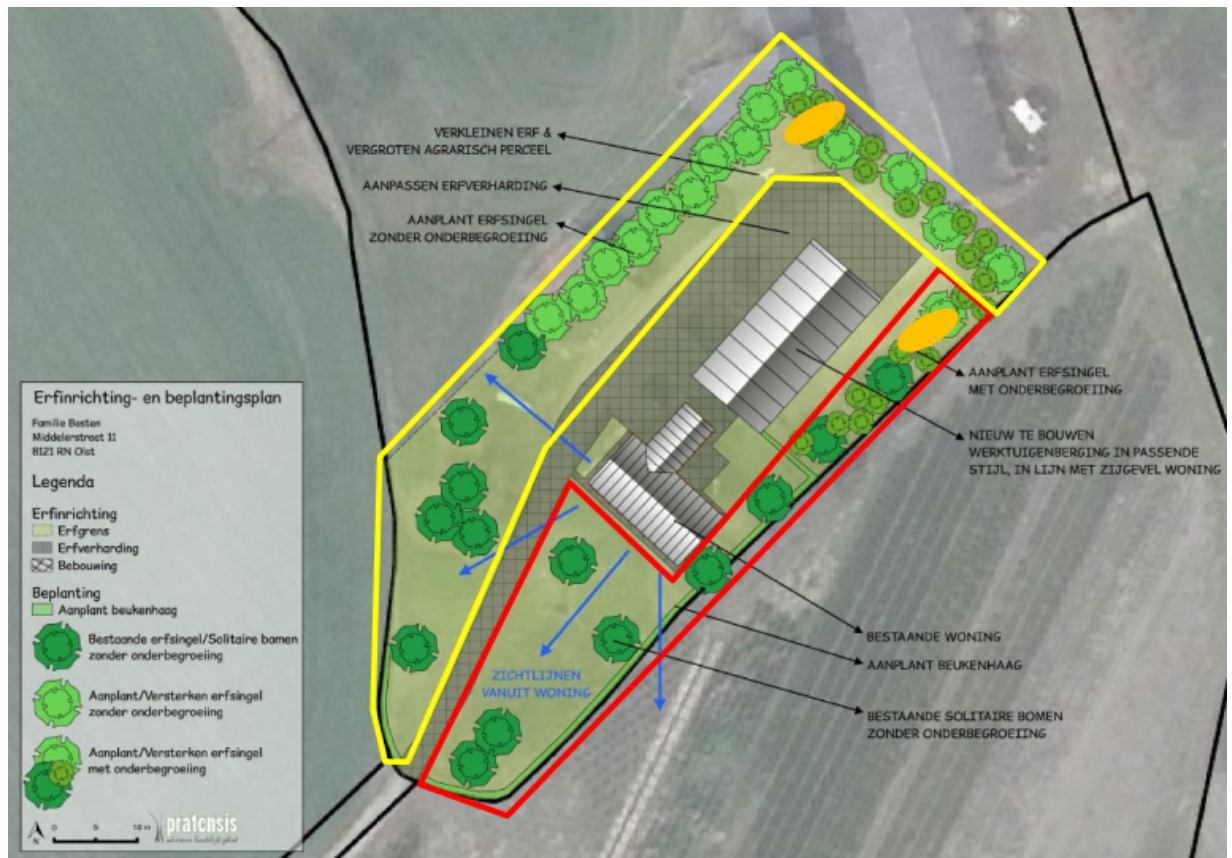

Figuur 2: locatie permanente vleermuisverblijven, blauwe stippen (bron: Erfinrichtingsplan)

Figuur 3; nieuwe permanente verblijfplaatsen boerenzwaluw. Verbeelding van de kunstnesten voor- en zijaanzicht

Bijlage III; erfinrichting Middelerstraat 11

Figuur 4; fase 1 van de erfinrichting wordt gerealiseerd voor de werkzaamheden beginnen, het door de rode lijn omringde gebied. Fase 2 is het geel omringde gebied en wordt gerealiseerd zodra de werkzaamheden zijn afgerond. incl. de takkenrillen, oranje ovalen.